

STĽPČEK

Tohtoročný máj začal učebnicovo. Prvého bolo chladno a popoludní sa prihnala taká čierňava, že až. Z hustých oblakov sa popoludní poriadne rozpršalo. Čo to vravím, rozpršalo, rovno zlato padalo! Aspoň tak to tvrdí nejedno slovenské príslovie. Tých májových je ozaj neúrekom. Májové blato, pre hospodára zlato. Májový dažď viac stojí ako Viedeň! Májová kvapka za dukát stojí. Bodaj by to tak bolo, aj keď... dukát za euro zameníme! Lenže, možno týmito pranostikám dnes ešte veriť? Keď si príroda v čase globálnych klimatických zmien robí, čo chce, bez ohľadu na staré múdrosti? Neostáva nám iné, len sa jej podriaďať a poprosiť ju tak, ako to robievali predchádzajúce generácie: „Máj, chleba daj!“

Lebo chlieb, to je podstata, bez ktorej sa nezaobídeme. To dobre vieme a nepochybujeme, vedeli to však už dávno pred nami - a k chlebu priradili aj ďalšiu dôležitú vec, a to hry. „Panem et circenses,“ deklaroval staroveký Rím a vyjadril tak stručne a jasne, čo národ potrebuje.

Nie sme proti, a tak k našim májom už deväť rokov patrí tradícia Nitrianskych univerzitných dní, plná podujatí odborných, ale najmä hravých, športových, kultúrnych. Vráťme klasického stavania mája či pestrofarebného majálesového sprievodu pešou zónou. To všetko v réžii trojice organizátorov, SPU, UKF, mesto Nitra. Tento rok však majú všetky hry májové veľmi vážnu konkurenciu. Majstrovstvá sveta v hokeji na Slovensku. Nenechajme si ich ujsť! Ale pozor! Ani bozk pod rozkvitnutými čerešňami, ktorý zaručuje krásu dievčat počas celého roka... **K. POTOKOVÁ**

Do vašej pozornosti, zoboristi!

Pri príležitosti osláv 55. výročia založenia nášho folklórneho súboru Zobor vás čo najsrdečnejšie pozývame na premiéru programu **Zo Zoborom pod Zoborom a všeligde inde**, ktorý sa bude konať 2. júla 2011 o 17:30 h v Divadle Andreja Bagara v Nitre a na následné spoločenské stretnutie bývalých a súčasných členov i pozvaných hostí v spoločenskej miestnosti ŠD Mladost.

Zároveň vás prosíme, aby ste v rámci svojich možností informovali o tomto stretnutí ďalších bývalých členov, s ktorými ste v kontakte, pretože napriek veľkej snahe sa nám nepodarilo zistiť všetky adresy a neradi by sme na niekoho zabudli! Uvítame, ak navštívite našu internetovú stránku www.uniag.sk/fszobor a zapíšete sa do kroniky bývalých členov.

V prípade záujmu zašlite vyplnenú návratku, ktorú nájdete na našej webovej stránke, spolu s dokladom o zaplatení sumy 20 eur/osoba (ak máte záujem o nové CD + 10 eur) na číslo účtu: 2662290034/1100 Tatrabanka, a. s., pobočka Nitra, najneskôr do 15. júna 2011. V sume je zahrnuté vstupné na premiérové vystúpenie v DAB a vložné na stretnutie členov FS Zobor. Listky budú k dispozícii aj pred vystúpením, od 16:00 h vo vestibule DAB. V prípade záujmu o ubytovanie, kontaktujte ŠD A. Bernoláka na telefónnych číslach: +421 37 6508877 alebo +421 37 6529206. Kontaktná osoba: Jana Rybiarska.

Adresa: FS Zobor, Trieda A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, alebo: Štúrova 3, 949 01 Nitra. Tel. č.: 037/6414746 alebo 0903 240 974 (D. Klačková), 0905 466 804 (D. Wolfová), e-mail: 55.zobor@uniag.sk, www.uniag.sk/fszobor

Tešíme sa na stretnutie!

Organizačný výbor osláv

V rámci Nitrianskych univerzitných dní sa po prvýkrát konalo podujatie Univerzity mestu. Naša zelená univerzita sa na Svätoplukovom námestí predstavila atraktívnym programom, zostaveným z prezentácií svojich fakúlt. Veľkých aj malých lákala nová, ale i staršia poľnohospodárska technika, roboty, chutné potravinárske výrobky, kvetinové aranžmány a iné zaujímavosti zo života fakúlt. Poradňa zdravej výživy zaujala dospelých, logické hry zasa tých najmenších.

Foto: za

Srbi majú záujem o technické vedy

Technická fakulta odštartovala novú medzinárodnú aktivitu. V rámci nej dekan prof. Ing. Zdenko Tkáč, PhD., a prof. Ljubica Dikovic, PhD., riaditeľka srbskej Obchodnej a technickej vysokej školy profesionálnych štúdií (OTVŠPŠ) v Užiciach, podpísali 4. mája bilaterálnu dohodu o spolupráci. Smerovať bude k výmene informácií prostredníctvom študentských a učiteľských mobilití a do vedeckovýskumnej oblasti technických vied.

Na rokovaní, ktoré prebehlo na pôde TF, sa zúčastnili aj prodekan Dr.h.c. prof. Ing. Vladimír Kročko, CSc., doc.

príklad počítačovou simuláciou, GPS navigáciou a poľnohospodárskou technikou, skúmaním fyzikálnych vlastností

Dekan Zdenko Tkáč a profesorka Ljubica Dikovic sa dohodli špecifikovať konkrétne oblasti kooperácie.

Foto: rch

potravinárskych produktov a podobne, realizovať výmeny študentov a prednáškových pobytov učiteľov, podieľať sa na spoločnej tvorbe učebných pomôcok a materiálov, zúčastňovať sa na konferenciách organizovaných oboma inštitúciami. Prvým krokom spolupráce bola aj účasť dvoch srbských študentov na Študentskej vedeckej konferencii TF, ktorá sa konala 4. mája.

V rámci ďalšieho

programu si srbskí hostia prezreli priestory TF pre praktickú výučbu študentov a výskumné pracoviská. S vedením fakulty navštívili firmu Visteon Interiors Slovakia v Nitre, zaoberajúcu sa výrobou komponentov pre automobilový priemysel.

Prof. L. Dikovic prezentovala záujem zapojiť sa cez Erasmus, CEEPUS a Tempus do spoločných vzdelávacích a výskumných aktivít, zaoberajúcich sa na-

programu si srbskí hostia prezreli priestory TF pre praktickú výučbu študentov a výskumné pracoviská. S vedením fakulty navštívili firmu Visteon Interiors Slovakia v Nitre, zaoberajúcu sa výrobou komponentov pre automobilový priemysel.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Minister Jozef Mihál navštívil SPU

Na pozvanie rektora SPU prof. Petra Bielika, navštívili 15. apríla Slovenskú poľnohospodársku univerzitu minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Jozef Mihál.

V prvej časti programu vystúpil s odbornou prednáškou na tému Pracovné právo a sociálny systém v SR a pripravované zmeny - Zákoník práce, sociálne a zdravotné poistenie, prvý a druhý dôchodkový pilier - súčasnosť a perspektívy. Následne rokoval s rektorom P. Bielikom.

Rezort chystá zmeny

V novej prednáškovkej posluchárni na FEM si okolo 200 študentov a zamestnancov univerzity vypočulo informácie o najnovších plánoch v rezorte, predovšetkým o zmenách v daňovo-odvodovom systéme, ktoré nadobudnú účinnosť od 1. januára 2012. Minister konkrétne uviedol príklady, ako fungujú odvody a dane v súčasnosti a mali by fungovať v budúcnosti pri zamestnaní v pracovnom pomere, pri práci na dohodu a na živnosť. Poukázal na rozdiely, plusy a mínusy v súčasnom daňovo-odvodovom zaťažení pri práci na dohodu a na zamestnanecký pracovný pomer. Zároveň vysvetlil aj dopad súčasného systému na budúcnosť, jeho vplyv na zamestnanosť, dôchodkový systém, konkurencieschopnosť spoločností a pod. Zdôraznil, že odvodový systém musí byť spravodlivejší ako doteraz a nesmie sa zneužívať systém paušálnych výdavkov. Treba umožniť variabilitu rôznych vzťahov zamestnávania, vytvoriť väčší priestor pre zamestnanie na dobu určitú či na dohodu. „Myslíme si, že je lepšie mať takú prácu ako žiadnu,“ uviedol. V diskusii sa hovorilo najmä o dôchodkovom systéme, zdravotnom pripoistení, nezamestnanosti v Nitrianskom regióne, podpore pre mladé rodiny, druhom pilieri, sociálnych výhodách pre zamestnancov či o opatrení k zamestnaniu študentov na brigádu.

Z rokovania s rektorom

Po skončení odborného programu nasledovalo krátke rokovanie ministra J. Mihála s rektorom P. Bielikom, na ktorom sa hovorilo o spôsoboch a možnostiach stimulácie zamestnanosti absolventov SPU, najmä v ekonomicky slabších regiónoch Slovenska, o nevyhnutnosti spravodlivejšieho systému vyplácania sociálnych štipendií či o zmenách v inštitúte absolventskej

praxe. V rámci nej ročne okolo 10-tisíc absolventov pracuje 20 hodín týždenne vo firmách, kde získavajú potrebné pracovné návyky a zručnosti. Trvá maximálne pol roka, počas ktorého dostávajú od štátu príspevok vo výške životného minima, teda zhruba 185 eur. Minister sa rozhodol zachovať inštitút absolventskej praxe a zmeniť ho tak, aby priniesol očakávaný efekt. „Zamestnávateľovi musí vzniknúť záväzok zamestnať absolventa aj po skončení absolventskej praxe, ktorá by mala trvať aspoň rok. Vytvorí sa tak pracovné miesto s príspevkom na zamestnanie absolventa (nie absolventskú prax), čiže s regulárnym platom, dotované vo forme tohto príspevku. Zamestnávateľovi nevzniknú nové alebo vyššie mzdové náklady,“ spresnil.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Minister J. Mihál vystúpil na pôde FEM s odbornou prednáškou z oblasti pracovného práva. Na snímke s rektorom SPU. Foto: rch

Senát o rozpočte a evalvácii zamestnancov

Tretie zasadnutie Akademického senátu SPU sa konalo 20. apríla. V rozsiahlom programe nechýbalo dlho očakávané schválenie rozpočtu na rok 2011.

AS SPU schválil nových členov Vedeckej rady SPU, a to rektorku Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach prof. Magdalenu Hrabánkovú a doc. Ivetu Zentkovú, dekanu FEM. Bol schválený harmonogram výučby na akademický rok 2011/2012 a vyhlásený termín volieb do AS SPU z radov študentov FBP a FEM, a to na 18. mája 2011. AS SPU schválil aj novelu Poriadku poplatkov SPU.

Úvod k rozpočtu predniesol rektor prof. Peter Bielik, ktorý všeobecne informoval o zaužívaných pravidlách prerozdelenia dotácií na rok 2011 vychádzajúc z výkonov našej univerzity, ktorá zaznamenala pokles o 1,47 %, čo predstavuje mínus 230 680 eur. Predloženie návrhu prerozdelenia dotácií do AS predchádzalo stretnutie na úrovni dekanov, kde boli dohodnuté určité pravidlá, okrem iných napr. akceptovanie prerozdelenia z MŠVVaŠ (45 percent akreditácie, 14 granty, 14 zahraničné výskumné granty a 27 percent publikácie) a i. Predsedníctvo AS vzniklo určité námietky proti dohodnutému po-

stupu a dohodlo sa, že na zasadanie AS predloží všetky vypracované alternatívny rozpočty. Väčšinou hlasov bola napokon schválená alternatíva č. 3.

Rector univerzity predložil metodický návrh na evalváciu zamestnancov ako základ rozdelenia dotácií v roku 2012. Ministerstvo školstva mení prístup k hodnoteniu a bude deliť peniaze podľa osobného prínosu. Cieľom je prerozdelenie peniaze na fakultu podľa rovnakej metodiky: odučenie študenti s ohľadom na koeficient odboru, publikácie, počet ukončených záverečných prác, odučenie študenti v cudzom jazyku, zahraničné vzdelávacie granty, domáce granty KEGA, výkony vo výskume, zahraničné výskumné granty, účasť na konferenciách v anglickom jazyku, ocenenia v medzinárodnom a v domácom prostredí, členstvo v asociáciách a i. Nevýkonné zložky, t. j. dekanáty, tajomníčky, sekretárky, by boli odmeňované podľa platových tried. Na záver by sa zosumarizovali zamestnanci na jednotlivých fakultách a podľa týchto súmárov by sa prerozdelenie dotácie na rok 2012. Toto riešenie je zatiaľ v štádiu návrhov.

Detailnejšie informácie a podrobnosti ku kompletnému programu zasadnutia AS SPU nájdete na http://cms.uniag.sk/Groups/akademickysenat/pnad_zapisnice/

Mgr. Mária Urbanová, tajomníčka AS SPU

Medzinárodný rok veterinárstva

strana 3

International Year of Veterinary

page 3

Zetor oslávil 65. výročie

Zetor Celebrated 65th Anniversary

strana 4

page 4

Dva týždne v Turecku

Two Weeks in Turkey

strana 5

page 5

V SKRATKE

SPU by sa mala zapojiť do Dunajskej rektorskej konferencie

V polovici apríla navštívil SPU prof. Hristo Beloev, PhD., rektor Univerzity Angely Kančeva v bulharskom Ruse a prezident Dunajskej rektorskej konferencie. Predmetom rozhovoru s rektorom, prof. Petrom Bielikom a dekanom TF, prof. Zdenkom Tkáčom boli možnosti zintenzívnenia spolupráce medzi oboma univerzitami a zapojenia SPU do Dunajskej rektorskej konferencie.

Prof. Beloev vyzdvihol plodnú, takmer 30-ročnú spoluprácu medzi oboma inštitúciami, najmä ich technickými fakultami a prezentoval záujem ďalších fakúlt, napr. ekonomickej, o aktívne partnerstvo s SPU. „Máme podpísanú rámcovú dohodu o spolupráci, na základe ktorej treba konkrétne vyšpecifikovať oblasti kooperácie a zintenzívniť výmenu informácií prostredníctvom učiteľských a študentských mobilit,“ povedal H. Beloev. Zároveň podotkol, že pre zabezpečenie kvality vzdelávacieho procesu, rozvoja vedeckovýskumnej činnosti a zvyšovania kvality riadiacej práce univerzity je nevyhnutný rozvoj medzinárodných kontaktov s partnerskými univerzitami a vedeckovýskumnými pracoviskami v zahraničí, ako aj spolupráca s významnými inštitúciami v rámci EÚ. Z toho dôvodu navrhol vedeniu SPU zapojiť univerzitu do Dunajskej rektorskej konferencie, ktorej poslaním je podporovať kvalitu vzdelávania a výskumu na univerzitách v regióne. V súčasnosti združuje 53 univerzít. Prof. P. Bielík sa vyjadril, že SPU má záujem o rozvoj intenzívnej medzinárodnej spolupráce a návrhom sa bude zaoberať.

-rch-

O zintenzívnení spolupráce s Indonéziou

Rektor SPU, Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielík, PhD., prijal 19. apríla zástupkyňu Indonézskeho veľvyslanectva v SR, Meyliu Wulandari. Predmetom rozhovoru bolo zintenzívnenie akademickej a vedeckovýskumnej spolupráce, ako aj vyhodnotenie doterajšej kooperácie.

SPU v minulom roku naštartovala spoluprácu s Gunadarma University v indonézskej Jakarte, ktorá sa týka študentských a učiteľských mobilit, organizovania krátkodobých intenzívnych vzdelávacích programov, výmeny študentov na celosemestrálne štúdiá, účasti pedagógov v redakčných radách, publikačnej činnosti, konferenciách, najmä v oblasti informatizácie, strojárstva, manažmentu a agrobiodiverzity.

Akciová spoločnosť OSIVO Zvolen v spolupráci s Inštitútom ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti FAPZ, pod vedením doc. Jána Brindzu, CSc., pripravuje návrh spolupráce s University Andalas v programe pestovania pšeníc v Indonézii, v rámci ktorého sa budú riešiť problémy výberu odrôd, testovania adaptácie na pestovateľské podmienky, fenológia, kvality zrna, tolerance proti biotickým a abiotickým faktorom prostredia, množenia a iné. Bude zabezpečená aktívna výmena výskumných pracovníkov a doktorandov vo forme krátkodobých a dlhodobých výskumných pobytov.

Počas rokovania prof. P. Bielík oboznámil M. Wulandari so zameraním katedrii a vedeckovýskumných pracovísk SPU a možnosťami ďalšej spolupráce. „Smerovať môže do oblasti výskumu, napr. biodiverzity, využívania biotechnológie, ochrany zdravia, bezpečnosti potravín, ako aj výmeny informácií cez študentské a pedagogické mobility, či do kultúrnych aktivít,“ uviedol rektor.

-rch-

V zrkadle času: Osobnosti slovenského pôdohospodárstva a vidieka

Pod týmto názvom vyšla v minulom roku vo vydavateľstve v Modre kniha Ing. Milana Maloča. Spracoval v nej životné príbehy významných osobností, ktoré sa v minulosti, ale aj v súčasnosti, najväčšou mierou zaslúžili alebo sústavne podieľajú na rozvoji slovenského poľnohospodárstva a venovali mu celý svoj život, vedomosti, schopnosti a nadanie. S autorom publikácie a s niektorými respondentmi sa 19. apríla na pôde SPU stretol rektor prof. Peter Bielík.

V prvej časti knihy je galéria 57 osobností, v druhej je niekoľko osobností vidieka, predovšetkým duchovného života – kňazov, mučeníkov, ktorí boli v zložitých obdobiach niekedy poslednou spásou roľníkov, v tretej je vzdaný hold osobnostiam, ktoré už nežijú, ale ich dielo si s úctou pripomíname. Samostatnú časť tvorí fotografická príloha. V publikácii

sú zaradené aj krátke glosy, ktoré vyjadrujú pocity autora súvisiace s odpoveďami niektorých respondentov a jeho pohľad na aktuálne spoločenské a politické udalosti.

Záujemcovia si môžu knihu objednať na adrese: Nezisková organizácia rozvoja vidieckej turistiky, Štúrova 117, 900 01 Modra. Tel./fax: 033/6474 302, mob. 0918/124 794, e-mail: tik@post.sk, tik@zoznam.sk

Cena je 15 eur.

-rch-

Diskusné fórum k regionálnej politike

Regionálna politika významnou mierou prispieva k hospodárskemu rastu a prosperite celej EÚ a zároveň znižuje hospodárske, sociálne a územné rozdiely. Sociálne dopady súčasnej krízy, dopyt po inováciách vyplývajúci z rastúcich globálnych výziev a potreba čo najlepšieho využitia každého eura z verejných výdavkov si však vyžadujú ambicióznú reformu politiky. Keďže regionálna politika z európskeho rozpočtu odčerpáva tretinu prostriedkov, je dôležité jej reformu dôkladne pripraviť, diskutovať o nej a zohľadniť hodnotné podnety, aby po roku 2013 dokázala naplniť svoje ciele.

Informačné centrum Europe Direct-Nitra, Agroinštitút Nitra a Zastúpenie Európskej komisie (EK) na Slovensku zorganizovali 13. apríla na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity diskusné fórum k tejto obsiahlej a aktuálnej problematike, s cieľom priblížiť pripravovanú reformu najmä študentom nitrianskych univerzít. Pozvanie prijal tlačový tajomník Zastúpenia EK na Slovensku Pavoľ Magyar, ktorý fórum aj otvoril. Pripravovanú reformu predstavila Martina Benčátová z Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku (DG REGIO) EK. Vysvetlila fungovanie kohéznej politiky a jej prínosy v predchádzajúcom programovom období 2000 – 2006 a prezentovala návrh reformy kohéznej politiky, ktorej kľúčovými prvkom je previazanosť na stratégiu Európa 2020, posilnenie strategického plánovania, tematické za-

meranie na menej priorít a väčšia orientácia na výsledky a hodnotenie dopadu. V budúcnosti by mali byť všetky regióny a členské krajiny oprávnené čerpať finančné zdroje politiky súdržnosti a malo by sa zároveň zjednodušiť ich čerpanie. „Obmedzujúcim faktorom bude pravdepodobne budúci rozpočet,“ povedala ešte v úvode. V diskusii odpovedala na niekoľko otázok týkajúcich sa zmien v kohéznej politike. Viera Juricová - Melušová z Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) prezentovala vývoj regionálnej politiky a inovačnú stratégiu NSK. Poukázala na východiská pripravovanej reformy regionálnej politiky a jej možný vplyv na kraj.

Podujatie moderovala vedúca Katedry regionalistiky a rozvoja vidieka FEŠRR, doc. Mária Fáziková.

Mgr. T. KOBIDOVÁ, Europe Direct Nitra

Najväčším problémom fakulty sú nedostatočné priestory

Fakulta biotechnológie a potravinárstva má v názve biotechnológie. Zaujímalo nás, aké problémy považuje za najzávažnejšie v tejto oblasti jej dekan, prof. Ing. JÁN TOMÁŠ, CSc., ale aj to, ako sa realizuje vedecký výskum na FBP, s akými problémami v súčasnosti zápasia a akým spôsobom chcú uplatňovať najnovšie poznatky v prvovýrobe a v spracovateľskom priemysle.

Pán dekan, aké problémy sú z vášho pohľadu najzávažnejšie v oblasti biotechnológie?

- Donedávna si svet myslel, že biotechnológia vyrieši všetky globálne problémy ľudstva, ako je výživa, energia, ochrana životného prostredia atď. Ukázalo sa, že je to schodná cesta, ale v porovnaní s tradičnými technológiami ešte stále finančne veľmi náročná. Sme svedkami obrovského združovania klasických produktov, a tak možno za pár rokov biotechnológia začnú byť veľmi zaujímavé aj z hľadiska cien. No a štát, ktorý bude na túto situáciu pripravený, bude mať obrovskú výhodu. Žiaľ, na Slovensku si to akosi neuvedomujeme.

V slovenskom vysokom školstve a vede sa v ostatných rokoch prejavuje strata konkurencieschopnosti v porovnaní so zahraničím a tento fakt je podľa programového vyhlásenia vlády SR daný najmä nízkou úrovňou materiálno-technického vybavenia vysokoškolských pracovísk. Čo je potrebné pre zvýšenie výkonnosti fakúlt a zlepšenie kvality výskumu?

- Problematiku výskumu považujeme zo strany štátu za výrazne finančne podhodnotenú. Potrebné je zvýšené financovanie projektov, predovšetkým z domácich zdrojov, adekvátne vybavenie laboratórií s možnosťou akreditácie, ale aj kvalifikovaný personál a dostatok doktorandov. Chýbajú nám finančné prostriedky, nakoľko vedeckovýskumná činnosť v chemických a biologických laboratóriách je náročná nielen na prístrojovú techniku, ale aj na chemické látky, ktoré sú nevyhnutné pre analýzy. Absentuje nezáujem praxe obhajovať si výskum na VŠ vrátane spolufinancovania. Pretrvávajú nezáujem študentov o vedeckú prácu. Najväčším problémom katedrii FBP je nevyhovujúce a nedostatočné priestorové vybavenie.

Kde pociťujete najväčšie nedostatky?

- V nevyhovujúcom stave sú priestory v T-pavilóne, je nevyhnutné dokončiť jeho úpravy, premiestniť vivárium, ktoré nemá opodstatnenie v technologickom pavilóne, zameranom na spracovanie potravín. Prebieha rekonštrukcia pavilónu BH (hala), kde plánujeme vybudovať senzorické laboratórium minimálne pre 16 hodnotiteľov a ďalších laboratórií vrátane enologického. Katedra biochémie a biotechnológie bude od septembra 2010 Centrum excelentnosti pre bielo-zelenú biotechnológiu, ktorého cieľom je vybudovať nové laboratórium zodpovedajúce najvyšším európskym štandardom. Prebehlo aj rokovanie rektora SPU, prof. Petra Bielika, s ústredným riaditeľom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR, prof. Jozefom Břešňom, na ktorom som sa zúčastnil spolu s doc. Jozefom Golianom. Dohodli sme sa na spôsobe a postupe, akým by sme mohli získať priestory bývalého Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu (ŠVPU) na Akademickiej ulici v Nitre. Prebehlo aj rokovanie ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Zsoltu Simona s rektorom SPU o riešení nájmu alebo vlastníctva ŠVPU.

Napriek uvedeným priestorovým či finančným problémom podáva vaša fakulta nadštandardné výkony a v rámci SPU stojí na čele vedeckovýskumnej

a publikačnej aktivity. Vaše pracoviská majú exkluzívne postavenie v rámci SR. Môžete ich priblížiť?

- Katedra hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov je v súlade s aktuálnymi trendmi v skvalitňovaní surovín a potravín živočíšneho pôvodu orientovaná na sledovanie účinku probiotík na masovú úžitkovosť, histologickú a technologickú kvalitu mäsa kurčiat rôznych hybridných kombinácií a na analýzu zdrojov kontaminácie mlieka a mliečnych výrobkov enterokokmi s antibiologickou rezistenciou. Katedra hygieny a bezpečnosti potravín je jediná svojho druhu na Slovensku, ktorá priamo nadväzuje na myšlienky a činnosť Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín. Katedra mikrobiológie má exkluzívne postavenie v SR v oblasti pôdnej mikrobiológie, nakoľko sa komplexne na jednom pracovisku hodnotia biologické a najmä mikrobiologické vlastnosti pôdy, ktoré v SR nikto v takom rozsahu nehodnotí. V oblasti potravinárskej mikrobiológie má exkluzivitu sledovanie mikrobiologickej kvality včelích produktov a zisťovanie ich antimikrobiálnej aktivity vo vzťahu k črevnej mikróflóre in vitro a k patogénnym mikroorganizmom in vivo. Významné postavenie má aj antimikrobiálna rezistencia na antibiotiká. Katedra skladovania a spracovania rastlinných produktov sa zaoberá kvalitatívnym hodnotením surovín dopestovaných v rámci poľnohospodárskej produkcie, ale v plynulej nadväznosti aj technológiami spracovania týchto surovín v potravinárskom priemysle. Niektoré spôsoby hodnotenia možno komplexne realizovať v rámci SR iba na tomto pracovisku, napr. v reologických výskumoch a laboratórnom minipivovare. Katedra fyziológie živočíchov disponuje kompletným vybavením na sledovanie základných a špeciálnych vlastností ejakulátov zvierat. Je schopná pomocou optimalizovaných metodických postupov a prístrojového vybavenia vyhodnotiť kompletný spermogram podľa zásad Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO). Na Katedre biochémie a biotechnológie máme komplexné, v danej sústave jedinečné, materiálno-technické vybavenie pozostávajúce z najmodernejších analytických postupov potrebných pre analýzy rastlinných bielkovín, bielkovinových alergénov a markerov významných technologických vlastností obilnín a pseudoobilnín. Výskum Katedry chémie sa dlhodobo orientuje na problematiku starých environmentálnych záťaží na Slovensku a riziko vstupu ťažkých kovov do potravinového reťazca, ako aj na výskum jeho minimalizácie s cieľom zachovania potravinovej bezpečnosti. Druhým smerom výskumu je orientácia na obsah potenciálne chemoprotektívnych zložiek potravinových surovín, s cieľom ich využitia na prípravu funkčných potravín.

V súčasnosti je poľnohospodárstvo na Slovensku v útlme. Akým spôsobom chcete uplatňovať najnovšie poznatky v prvovýrobe a spracovateľskom priemysle, pri zvýšení produkcie kvalitných a hygienicky bezpečných potravín pre naše obyvateľstvo, ako pozitívnej alternatíve k čoraz masívnejšiemu dovozu potravín zo zahraničia?

- Podľa mňa je nevyhnutné vyriešiť problém prvovýrobcov potravinárskych výrobkov, ich vzťah so spracovateľom, následne predajcom. Chceme prispieť k tomu, aby sa vyrábali hygienicky bezpečné, ale aj finančne nenáročné výrobky. Na to

treba, aby spracovateľské podniky vychádzali v ústrety pri riešení problémov, ktoré sa vyskytujú v oblasti ich výroby a spolupracovali pri aplikácii našich vedeckých poznatkov do praxe.

Vaša fakulta vzdeláva a vychováva absolventov pre poľnohospodársku a potravinársku prax. Aké majú uplatnenie?

- FBP má nezastupiteľné miesto v práve odborníkov v oblasti technológie potravín, aplikovanej biológie, biotechnológii, bezpečnosti a kontroly potravín, ktoré sú nevyhnutné pre agropotravinársky komplex a vedeckovýskumnú základňu. Uplatňujú sa najmä v potravinárskych, pivovarníckych, pekárenských, mliekarských a poľnohospodárskych podnikoch, napr. v Heinekene Hurbanovo, v agrokombinate Mecom, a.s., Humenné a podobne, ale aj na odborných pracoviskách v aplikovanom a základnom výskume, v šľachtiteľských ústavoch, úradoch územného plánovania a ochrany prírody, štátnej správe národných parkov, v školstve a podobne. Pociťujeme však nedostatočné absolvovanie praxe.

Môžete to bližšie charakterizovať?

- Naším zámerom je, aby sa prax študentov vo vyšších ročníkoch realizovala priamo vo výrobných podnikoch, kde sa zoznáma so skutočnou prevádzkou. Chystáme spoluprácu s výrobnými podnikmi v potravinárskom a poľnohospodárskom sektore, ktorá by umožnila rozšíriť tieto možnosti. Nedávno sme rokovali so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou, zástupcami výrobných podnikov z potravinárskeho a spracovateľského priemyslu. FBP má záujem ponúknuť svoje služby vo všetkých oblastiach potravinárskeho priemyslu.

Neoddeliteľnou súčasťou vašej fakulty je poradenstvo a podnikateľské aktivity. Budete ich rozširovať?

- Chceme rozšíriť samoplátiteľské vzdelávacie aktivity pre absolventov SPU, ale aj záujemcov z iných vysokých škôl a absolventov s ukončeným odborným alebo maturitným vzdelaním. V spolupráci s MP SR a SPPK chceme organizovať celoživotné a špecializované formy vzdelávania pre ciele skupiny potenciálnych záujemcov, pre ktoré má fakulta akreditovaný osem kurzov, ako aj ďalšie aktivity, ktoré prispievajú k rozvoju našej prvovýroby a hlavne fakulty.

Aký je váš názor na aktuálnosť študijných programov na FBP, nechystáte sa niektoré prehodnotiť?

- Máme akreditované štyri bakalárske programy (agropotravinárstvo, agrobiotechnológia, aplikovaná biológia, bezpečnosť a kontrola potravín) a štyri inžinierske programy (technológia potravín, biotechnológia, aplikovaná biológia, bezpečnosť a kontrola potravín). Pri súčasnom stave 64 pedagogických a 18 vedeckotechnických pracovníkov FBP, ako aj počte 1013 študentov, sú tieto programy postačujúce.

Mojím cieľom je v spolupráci s inými fakultami SPU pripraviť študijný program pre vinohradníctvo a vinárstvo. Myslím si, že na Slovensku pri súčasnom rozvoji vinárstva absente ucelený študijný program, ktorý by umožňoval pripraviť takých absolventov, ako sa to darí napríklad Lednicami.

Pred štyrmi rokmi bol zámer FBP v spolupráci s vedeckovýskumnou základňou podnikateľskými subjektmi vybudovať v Nitre biotechnologické centrum. Chystáte sa tento projekt obnoviť? Ak áno, aké bude jeho zameranie?

- Je to jeden z našich plánov a mal by to byť zámer aj predstaviteľov spracovateľského priemyslu v poľnohospodárstve. Myšlienkou centra je vybudovať priemyselný park na úrovni vedeckovýskumnej činnosti a ponúknuť nové výrobky výrobné sfére. Budú tam pracovať najmä vedecko-technickí pracovníci a doktorandi.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Profesor Tomáš novým predsedom Klubu dekanov

V Dudinciach sa 14. apríla uskutočnilo zasadnutie členov Klubu dekanov fakúlt vysokých škôl SR. Konala sa na ňom aj voľba nového predsedu na dvojročné funkčné obdobie. Stal sa ním prof. Ing. Ján Tomáš, CSc., dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre.

Blahoželáme!

-r-

Veterinári prispievajú k verejnému blahu ľudí

V tomto roku si veterinárstvo pripomína 250. výročie svojho vzniku. Generálne riaditeľstvo pre zdravie a ochranu spotrebiteľov Európskej komisie (DG SANCO) a Svetová organizácia pre zdravie zvierat (OIE), ktorá deklaruje myšlienku uvedenú v titulku, spoločne pripravili rad podujatí venovaných tomuto jubileu. Budú sa organizovať podujatia, ktoré pomôžu zvýšiť povedomie o dôležitosti tohto povolania, resp. vedeckého odboru. „Svetový rok veterinárstva je dobrá príležitosť na to, ako zdôrazniť význam, ktorý Európska komisia

prikladá profesii veterinára, ako aj jeho prínosu pre spoločnosť. Veterinárstvo pomáha zvýšiť dôveru spotrebiteľov nielen v Európe, ale aj vo svete. Veterinári stáli v popredí riešenia problémov súvisiacich so zdravím zvierat a potravinových kríz v Európe za posledných dvadsať rokov. Je nanajvýš spravodlivé oceniť ich prácu a zdôrazniť kľúčovú rolu, ktorú zohrávajú v procese ochrany potravinovej reťaze dnes aj v budúcnosti,“ zdôraznil Bernard Van Goethem, úradujúci zástupca riaditeľa Sekcie potravinovej reťaze DG SANCO.

Zverolekárska profesia, to nie je len liečenie zvierat

Francúzsky kráľ Ľudovít XIV. založil v roku 1761 v Lyone prvú veterinársku školu. Rozhodol tak na odporúčanie svojho poradcu Clauda Bourgelata v čase prebiehajúcej nákazy moru hovädzieho dobytku, spôsobujúceho veľké hospodárske škody.

Druhým dôvodom, ktorým C. Bourgelat kráľovi argumentoval, bola nevyhnutná pravidelná kontrola a udržiavanie dobrého zdravotného stavu koní, takých potrebných v čase vojen. Bol vlastne prvý, kto tvrdil, že medzi chorobami zvierat a ľudí existujú vzťahy a iba ich odborné sledovanie môže pomôcť kontrolovať zdravotný stav oboch, či pochopiť súvislosti medzi nimi, a to môže zabezpečiť iba organizovaná a koncepčná práca odborne pripravených ľudí. Podľa vzoru Lyonu bolo postupne otvorených mnoho veterinárskych škôl vo Francúzku a v celej Európe. Postupne si veterinárska profesia získala opodstatnenú úctu a uznanie predovšetkým medzi chovateľmi zvierat na vidieku a neskôr v celej spoločnosti, ktorá pochopila, že ochrana zdravia zvierat je dôležitým prvkom ochrany zdravia ľudí a tiež predpokladom zabezpečenia trvalého zdroja potravy živočíšneho pôvodu. Aj Vysoká škola poľnohospodárska v Nitre, predchodkyňa dnešnej Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, vznikla pôvodne v roku 1946 na báze ústavu, ktorý mal v popise činnosti vzdelávanie v oblasti veterinárstva a chovu zvierat.

Najväčšia úloha sa veterinárskej komunite pripisovala predovšetkým v oblasti kontroly šírenia prenosných infekčných chorôb, priamym kontaktom so zvieratami alebo cez potraviny (TBC, cholera), ktoré sa v tom čase skôr chápali ako boží trest. Postupné poznávanie pôvodu infekcií a ich kontrola zvyšovali úctu veterinárskeho stavu v spoločnosti. Rok 2011 sa súčasne považuje za 300. výročie prijatia návrhu prvých preventívnych opatrení proti šíreniu chorôb dobytku, ktoré začiatkom 18. storočia navrhli talianski lekári pápeža Innocenta XI., B. Ramazzini a G. M. Lancisi.

Veterinárstvo je širokospektrálna profesia

Zahŕňa omnoho viac, ako iba liečenie chorôb zvierat. Počas svojej existencie zohrala významnú úlohu aj v politike potravinovej kvality a bezpečnosti, ekológii, etológii zvierat, epidemiológii, fyziológii

a psychológii zvierat, vo vývoji a testovaní liekov, biomedicínskom výskume, ako aj vo vzdelávaní odborníkov, v ochrane zverí žijúcej vo voľnej prírode, životného prostredia a biodiverzity.

Okrem medicínskej stránky veterinárskej služby sa veterinársky stav ukázal aj ako komunita schopná tvoriť dôležité medzinárodne a celosvetovo použiteľné preventívne projekty proti prenosným chorobám (zoonózam) nielen pre zvieratá, ale aj pre ľudí, čo sa počas dlhých desaťročí ukázalo ako životaschopné. Na základe toho vznikla aj akási trojrohá medzinárodných inštitúcií (ktorej súčasťou je aj veterinársky stav), zodpovedných na jednej strane za potravinovú bezpečnosť na svete, predovšetkým v rozvojových krajinách (FAO) a na strane druhej organizácií zodpovedných za ochranu zdravia ľudí (WHO) a zvierat (OIE).

Choroby si nevyberajú

Patogény, cirkulujúce v populácii ľudí a zvierat, môžu poškodiť zdravotný stav oboch, a preto nesú menované organizácie zodpovednosť za ich kontrolu. Potvrdilo sa, že iba široká medzinárodná spolupráca z aspektu celkovej prevencie prináša požadované výsledky v kontrole šírenia chorôb, pohybu, zabezpečení potrebného množstva zdravých potravín a v kontrole životného prostredia. FAO-WHO-OIE sa zhodli na tom, že zdravotné riziká v celom ekosystéme možno minimalizovať iba dôslednou spoluprácou jednotlivých štátov, ktorá je koordinovaná touto tripartitnou väzbou, pretože nemožno neakceptovať špecifickosť vplyvu prostredia, daného rôznymi prírodnými podmienkami, ktoré sa výrazne menia v ostatných rokoch aj zásluhou činnosti človeka.

Chorobnosť zvierat – faktor potravinovej bezpečnosti

Spolupráca je nesmierne dôležitá pri prevencii, aj z aspektu vzájomnej informovanosti, čo prispieva k zníženiu rizík

šírenia chorôb a rizík nedostatočnej potravinovej saturácie komunit tretieho sveta, či komunit postihnutých prírodnými katastrofami. Je známe, že chorobnosť zvierat znižuje celosvetovú produkciu potravín živočíšneho pôvodu o 25- až 33-percent. Aj preto je úloha veterinárskej profesie vo svete nezastupiteľná. Veď iba v krajinách Európskej únie v súčasnosti aktívne pôsobí približne dvestotisíc zverolekárov, ktorí v uvedených činnostiach zastupujú päťsto miliónov ľudí. V decembri 2010 pracovalo pre FAO vo svete 156 zverolekárov, z toho 14 v severnej Afrike a na Blízkom Východe, 56 v Európe, 9 v strednej Ázii, 30 vo východnej Ázii a Tichom oceáne, 11 v Latinskej Amerike a 36 v subsaharskej Afrike. Zverolekári pracujúci pre FAO sa zaoberajú zoonózami domácich zvierat a divo žijúcej zverí, ako aj verejnou veterinárskou službou. Niektorí sú zapojení do zdravotníckych krízových manažmentov, iní do epidemiologického dozoru, ďalší pracujú pri včasnom varovaní a v preventívnych systémoch, diagnostických laboratóriách. Vypracovávajú analýzy vplyvov prostredia, objasňujú vplyv produkčného systému zvierat a krajiny ako podporného faktora šírenia a perzistencie chorôb. Pracujú v oblasti

riadenej dieteticky plnohodnotnej výživy zvierat. Kontrolou genetiky zdravia pomáhajú udržiavať a usmerňovať genetické zdroje a biodiverzitu živočíšnej ríše. Skrátka, zverolekári sú multifunkční profesionáli, pomáhajúci spoločnosti zachovať zdravé a produktívne zvieratá ako trvalú súčasť sveta a trvalý zdroj bielkovín živočíšneho pôvodu pre výživu ľudí. Tým významne prispievajú aj k zníženiu spoločenských problémov v krízových oblastiach predovšetkým v rozvojových krajinách.

V službách veterinárskej obce

Šírku činnosti a dôležitosť veterinárskej služby vystihuje a podčiarkuje aj heslo prijaté FAO pre tento rok: Veterinárstvo pre zdravie, Veterinárstvo pre potraviny, Veterinárstvo pre planétu. Pri tejto príležitosti sa na celom svete koná viac ako tristo odborných podujatí, zameraných na oblasť veterinárnej medicíny a prevencie zdravia ľudí a zvierat.

Som rád, že patríme do komunity, ktorá sa takou rozsiahlou činnosťou podieľa na živote a ochrane zdravia a že som svojou troškou na úseku vzdelávania za štyridsať rokov mohol prispievať „do veterinárskeho mlyna“. Prajem veterinárskej službe a veterinárskemu stavu v nasledujúcom období ešte viac úspechov pri ochrane biodiverzity a v prevencii zdravia ľudí a zvierat, pražim, aby aj naďalej riešili a rozvíjali túto dôležitú úlohu vo svete.

Prof. MVDr. PAVEL ŠTASTNÝ, CSc.

Z dejín veterinárstva na našom území

Slovensko dalo svetu celý rad vynikajúcich učencov, z ktorých mnohí si nemohli nájsť uplatnenie doma a museli žiť a pracovať v cudzine. Patril k nim aj MUDr. PAVOL ADÁMI (1739-1814), univerzitný profesor vo Viedni a v Krakove, významná postava v dejinách veterinárneho lekárstva vo svete. Vo feudálnych pomeroch rakúsko-uhorskej monarchie bol jednou z najvýznamnejších osobností vtedajšieho vedeckého sveta. Jeho prínos pre rozvoj veterinárnej medicíny je významný nielen z domáceho, ale i medzinárodného hľadiska.

Lekár a zverolekár Pavel Adámi sa stal známym ako zverolekár – špecialista a priekopník v liečbe moru dobytku, zavlečeného do Uhorska z východu. Liečba tohto závažného ochorenia bola v krajine dlho neúspešná. Jednou z príčin bol aj nedostatok zverolekárov. Túto situáciu ilustruje aj okolnosť, že ešte aj o sto rokov neskôr bol v Uhorsku pomerne nízky počet zverolekárov. Podľa úradnej štatistiky z roku 1867 pripadal v Uhorsku jeden zverolekár na 50 míľ, kým napríklad v Nemecku na jedného zverolekára tridsať až šesť míľ.

Pavel Adámi sa narodil 18. januára 1736 v Beluši, v Trenčianskej župe. Vyštudoval medicínu vo Viedni. Už počas štúdia ho zaujali nákazlivé choroby zvierat. Dva roky po promócii ako úradný infekčný lekár vyšetroval a pomáhal likvidovať motolíčnosť oviec v Chorvátsku, slintačku a krívačku na Morave, slezinú sneť hovädzieho dobytku v Dolnom Rakúsku, v Čechách a Sliezsku. V Korutánsku a v Novohradskej stolici sa zaoberal pokusmi s očkovaním proti moru dobytku. Na základe svojich výskumov prišiel k záveru o potrebe preventívneho očkovania úžitkových zvierat, vypracoval a poslal dvorským úradom návrh opatrení na prevenciu a liečenie moru dobytku

a ovčieho svrabu. Jeho návrhy sa však nerealizovali, pretože nemal podporu centrálnych ani regionálnych orgánov monarchie.

Roku 1765 bol promován a v roku 1767 vymenovaný za fyzikusa do Chorvátska. Neskôr bol infekčným lekárom v Štajersku. Pri novej organizácii lekárskeho štúdia ho vymenovali za profesora zverolekárstva na univerzite v Krakove. Na odporúčanie osobného lekára Márie Terézie a prefekta dvorskej knižnice Gerharda van Swietenho menovali 4. marca 1775 Pavla Adámiho za profesora náuky o nákazách zvierat na novozriadenej katedre zverolekárstva na viedenskej Lekárskej fakulte. Tam založil katedru epizootológie. Na univerzite pôsobil do konca roku 1780. V rokoch 1781-1782 vyšlo vo Viedni v nemčine jeho dvojzväzkové dielo Beiträge zur Geschichte der Viehseuchen in den k. k. Erbländern (Príspevky k dejinám dobytčích nákaz v cisársko-kráľovských dedičných krajinách). Do roku 1809 pôsobil na univerzite v Krakove, odkiaľ odišiel zo zdravotných dôvodov. Začiatkom roku 1810 sa vrátil do Viedne, kde žil v skromných pomeroch až do svojej smrti. Zomrel 11. novembra 1814 vo Viedni, kde je aj pochovaný.

Dr Maria Theresia von Sittes Gnaden Römische Kaiserin, in Germanien, zu Ungarn, Böhmen, Dalmatien, Croatten, Slavonien etc. Königin, Erz-Herzogin zu Oesterreich, Herzogin zu Burgund, Ober- und Nieder-Schlesien, zu Steyer, zu Kärnten, zu Crain, Marggräfin des Heil. Römischen Reichs, zu Mähren, zu Burgau, zu Ober- und Nieder-Oaunien, gefürstete Gräfin zu Habsburg, zu Glandern, zu Tyrol, und zu Görz, Herzogin zu Lothringen und Barz, Groß-Herzogin zu Toscana.

Entbieten allen und jeden Geist- und Weltlichen Obrigkeit, ansehligen Verwaltern, Stadt- Märkt- Dorf- Grund- Richten, und Gemeinden, Unterthanen, und Inassen, auch sonst jedermanniglich, denen dieses Patent zu lesen, oder zu hören vorkommet, Unfere Gnad: Und ist euch selbst durch die traurige Erfahrung am besten wissend, daß schon seit mehreren Jahren in diesem Unserem Erz-Herzogthum Oesterreich unter der Enns die leidige Vieh- Seuche fast unaufhörlich fürdaure, an mehreren Orten aber sehr grossen Schaden, anferderist denen meisten: Theils von der Vieh- Zucht sich erhaltenden Unterthanen, verursacht habe.

Zu Abwendung dieses Uebels, wie auch um der weiteren Ansteckung vorzukommen, seynd schon öfters gutte Hilfs-Mittel, sonderbahre durch die im Jahr 1730. gedruckte Vieh- Ordnung vorgeschrieben, und öffentlich aller Orten kund gemacht worden, ohne jedoch dadurch den ausgiebigen Einhalt dieses böschschädlichen Unweesens verspüret zu haben, da Uns aber nach vernemmenener Behörde gehorsamst vorgestellt worden ist, daß nicht aller Orten

Dekrét Márie Terézie o boji proti šíreniu nákazlivých chorôb hospodárskych zvierat.

Slovenský čuvač - národné plemeno, na ktoré môžeme byť právom hrdí

Čuvač je živá kultúrna pamiatka, ktorú musíme zachovať pre budúce generácie. Zakladateľ chovu slovenského čuvača prof. Antonín Hrůza kedysi v novinách čítal slová spisovateľa Karla Čapka: „Povedal by som, že vyšší biologický typ spoločnosti a národa sa prejavuje vo vyššej biologickej úrovni jeho domácich zvierat.“ Pri tejto príležitosti upozornil na pravdepodobnosť vyhynutia fatranského čuvaša. Čapek tým myslel slovenského čuvača a upozornil tak prof. A. Hrůzu na myšlienku zachrany tohto krásneho horského psa, žijúceho v slovenských horách. Semienko padlo na úrodnú pôdu a v roku 1929 sa narodil prvý registrovaný vrh čuvačov.

História plemena

V horských oblastiach Kaukazu, Álp a Pyrenej sa po stáročia chovali veľké, mohutné, biele psy. Neskôr sa stali základom pre vznik viacerých plemien, medzi ktoré patril aj slovenský čuvač. Ide v podstate o psa dogovitého pôvodu, tzv. horského typu s dlhou srstou na tele a s krátkou srstou na tvári a časti končatín. Prvé informácie, ktoré bližšie určujú priameho predka slovenského čuvača, pochádzajú až z 19. storočia. Pravdepodobne v tomto období ešte dochádzalo ku kríženiu slovenského čuvača s komondorom, ruskou ovčiarkou a dokonca i s barzojom. Prikrížení boli aj veľmi podobní zástupcovia plemien pomoranského ostroža a pomaranského pudla. Na Slovensku ho spočiatku nazývali čuvaš. Až prof. Hrůza (zakladateľ chovu slovenského čuvača, profesor na Univerzite veterinárneho lekárstva v Brne), ako sám napísal, toto slovo počesťil na „čuvač“. Slovo je odvodené od slov „čuť a počuť“. „Choď čuvať“ znamená „choď poslúchať – naslúchať – strážiť“. Je to vlastne povel, ktorý slovenský čuvač od svojho majiteľa dostával najčastejšie, pretože jeho hlavnou úlohou bola ochrana stáda pred vlkami, medvedmi, ale aj pred zlodejmi. Do čela stáda bol posielaný skôr výnimočne, ovce tam sa postavil a strážil tzv. brázdou, za ktorú pasúce sa ovce nesmeli. Týmto sa jeho priama práca so stádom väčšinou končila.

Slovenský čuvač v 20. storočí

Začiatkom 20. storočia sa čuvač rozdeľoval na dva rázy: veľkého horského čuvača s výškou 65 cm (pes) a 60 cm (fena) a čuvača malého nížinného rázu s výškou 40 - 50 cm. V tejto dobe bol na Slovensku ešte veľmi rozšírený. Žiaľ, situácia sa pomerne rýchlo zmenila a v 30. ro-

Na šteniatka čaká škola, ako ochrániť stáda pred vlkami, medvedmi, ale aj zlými ľuďmi.

Snímky: autori

Zetor oslávil s nami 65. výročie

Vo Vysokoškolskom poľnohospodárskom podniku SPU v Koliňanoch sa 28. apríla, pri príležitosti 65. výročia začiatku výroby traktorov Zetor, konala jedinečná predvádzacia akcia ZETOR TRACTOR SHOW.

V úvode sa hosťom a študentom prihovoril dekan Technickej fakulty, prof. Ing. Zdenko Tkáč, PhD., a riaditeľ VPP Ing. Peter Brezovský, PhD. Obaja zdôraznili prvoradý význam traktorov Zetor v riešení modernizácie poľnohospodárstva na Slovensku v minulosti, ale aj v súčasnosti a progres spoločnosti vo vývoji a ponuke rôznych typových radov traktorov Zetor za ostatné desaťročie. Dekan Z. Tkáč pripomenul vzájomnú spoluprácu medzi TF s pracoviskom v Brne a v Martine týkajúcu sa riešenia konštrukčných a vývojových projektov realizovaných na viacerých typoch traktorov.

Účastníci podujatia mali možnosť oboznámiť sa s históriou vývoja traktorov, vo voľnej expozícii si prezrieť Zetor 15, Zetor 25, ktorý sa začal vyrábať v roku 1946, ale aj najnovšie typy, ktoré sa úspešne

predávajú v 90-tich krajinách na piatich kontinentoch. Okrem traktorovej techniky bol prezentovaný sortiment európskeho výrobcu poľnohospodárskych pneumatík Mitas, oleje MOGUL, čelné nakladače TRAC-LIFT Humpoleckých strojární, a.s., ktoré ako príslušenstvo možno použiť ku všetkým súčasným modelom traktorov Zetor. V príjemnej atmosfére si študenti mohli vyskúšať svoje vodičské umenie pri jazde zručnosti. Ich výkony boli ocenené búrlivým potleskom a skandovaním obecnstva.

Celkovo 39 prezentácií v rámci ZETOR TRACTOR SHOW na rôznych miestach Slovenska, Česka, ale aj Poľska a Maďarska, vystihuje význam tohto tradičného výrobcu traktorov.

Ing. LUBOMÍR HUJO, PhD.,
vedúci Katedry dopravy a manipulácie TF

Zetor Tractor Show v Koliňanoch slávnostne otvoril dekan TF Zdenko Tkáč a riaditeľ VPP Peter Brezovský.
Foto: rch

Na konferencii v Moskve

Na Ruskej štátnej poľnohospodárskej univerzite K. A. Timiriazeva v Moskve sa 15. – 18. marca konala 64. medzinárodná študentská vedecká konferencia. Zúčastnili sa na nej aj dvaja študenti SPU.

Bc. Jana Zentková z FEM, reprezentovala našu univerzitu na Ekonomickej fakulte v sekcii Politická ekonómia, s témou Hlad, AIDS a globalizovaný systém obchodu a produkcie potravín. Na Zootechnickej fakulte sa prezentoval Ing. Anton Kováčik, doktorand FBP. V sekcii Biologické základy hospodárskych zvierat vystúpil s témou Charakteristika polymorfizmu génu H-FABP ošippaných a jeho vplyv na produkčné znaky. V medzinárodnej konkurencii obaja obsadili druhé miesto. **-rch-**

Francúzsky vidiek má nielen svoje čaro, ale aj problémy

Program celoživotného vzdelávania v EÚ poskytuje okrem sektorových i tzv. prierezový program a v rámci neho študijné návštevy určené pracovníkom zodpovedným za odborné vzdelávanie, ktoré koordinuje Európske centrum pre rozvoj odborného vzdelávania (CEDEFOP). S podporou univerzitnej organizácie PŠaV pri SPU v Nitre som tak mala možnosť absolvovať týždňový študijný pobyt vo francúzskom regióne Limousin, zameraný na zamestnávanie a samozamestnávanie v krízových vidieckych oblastiach (Employment and self-employment in depressed rural areas).

Limousin patrí k najmenej zaľudneným vidieckym regiónom, jeho hustota je približne 40 obyvateľov na kilometer štvorcový. Okrem nádhornej prírody, množstva historických pamiatok a tradičnej kultúry je charakteristický i vysokou „prestarnutosťou“ obyvateľstva. Samosprávne subjekty v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami, vzdelávacími inštitúciami a podnikateľskou sférou preto vyvinuli niekoľko zaujímavých mechanizmov a metód podporu-

júcich rozvoj malého a stredného podnikania a motivujúcich mladé rodiny k trvalému usídleniu sa v tejto časti Francúzska.

Študijnú návštevu organizačne zabezpečoval I2ER - Institut Européen de l'Entrepreneuriat Rural so sídlom v centrálnom meste Limoges a skupina desiatich účastníkov bola zaujímavá nielen štruktúrou krajín, ktoré sme reprezentovali (Anglicko, Belgicko, Grécko, Írsko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Nórsko, Turecko a Slovensko), ale aj inštitucionálnym a profesijným pozadím jej členov. V rámci časovo náročného programu sme navštívili niekoľko zaujímavých lokalít a inštitúcií, otestovali sme „na vlastnej koži“ niektoré inovátné vzdelávacie metódy podporujúce kreatívne podnikateľské myslenie a tiež diskutovali o situácii v našich krajinách súvisiacej s témou návštevy. Priamym výstupom našich spoločných aktivít bola skupinová správa, v ktorej sme predostreli niekoľko konkrétnych iniciatív a nových foriem ďalšej možnej spolupráce.

Mgr. Ing. DANKA MORAVČIKOVÁ, PhD.

Chceš byť úspešný v poľnohospodárstve?

Katedra financií FEM pozýva na vzdelávací kurz Finančný manažment v trvalo udržateľnom poľnohospodárstve a v rozvoji vidieka pre subjekty poľnohospodárskej prvovýroby, spracovateľov poľnohospodárskych komodít a poskytovateľov služieb pre poľnohospodárstvo.

Vzdelávací kurz je zdarma (vrátane ubytovania, stravy a sprievodného programu) a uskutoční sa v máji (3 dni)

a októbri (4 dni) 2011. Účastník kurzu obdrží potvrdenie o absolvovaní kurzu.

Viac informácií a prihlášku na kurz nájdete na www.fem.uniag.sk/fem/fm2011

Kontakt: Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre, Katedra financií, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel: (037) 641 48 34, 641 41 64, 641 41 40, fax: (037) 651 15 89, e-mail: peter.serences@fem.uniag.sk.

Z aktívu manažérov stravovacích zariadení na VŠ

Význam bezpečného a zdravého stravovania študentov a zamestnancov vo vysokoškolských stravovacích zariadeniach, nové trendy v systéme poskytovania stravy, návrat k národným tradíciám, bio stravovanie, progresívne strojno-technologické vybavenie prevádzok boli hlavné témy aktívu manažérov vysokoškolských stravovacích zariadení na Slovensku, ktorý sa konal 27. apríla na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity.

V úvode stretnutia sa prítomným prihovorila prorektorka SPU pre vzdelávaciu činnosť a ECTS, prof. Zdenka Gálová, ktorá ich oboznámila so zameraním fakúlt a študijnými programami zaoberajúcimi sa výživou ľudí, bezpečnosťou a kontrolou potravín. Následne MUDr. Alexander Kurtanský, podpredseda OZ PŠaV na Slovensku a predseda Združenia vysokého školstva a PRO, zdôraznil význam zdravého stravovania pre študentov a úlohu stravovacích zariadení, ktoré by mali študentov naučiť správne sa stravovať, „pochopiť význam racionálnej zdravej výživy, a nevyhľadávať rýchle občerstvenie tzv. fast food“. Okrem iného skonštatoval, že cieľom prevádzok by malo byť aspoň raz denne podávať teplú stravu. Na akademickej pôde SR je v súčasnosti vyše 220-tisíc potenciálnych stravníkov. Na aktíve sa účastníci podelili aj so svojimi problémami, ako sú reálne nízke počty stravníkov, nedostatok finančných prostriedkov na reinvestovanie, kvantita na úkor kvality, absencia informácií o dianí vo svete gastronómie na VŠ, nízke ohodnotenie pracovníkov v stravovacích službách, pripravované zníženie dotácie na študentov a podobne. Na záver sa uskutočnila prezentácia firiem, dodávateľov

techniky, informačných systémov pre gastronómiu, hlboko zmrazeného pečiva, mäsových a cukrárenských výrobkov, ovocných a nealkoholických nápojov.

Aktív organizačne zabezpečil UO OZ PŠaV pri SPU v Nitre, Ing. M. Habánová z Katedry výživy ľudí, M. Petřík, konateľ firmy Gastromir a Ing. T. Faragó z STU Košice.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

V ZRKADLE...

Ing. Ivan Takáč, PhD.

Pracovná pozícia:
vedúci Katedry
európskych politík
FEŠRR

Miesto narodenia:
Snina

Vek: 27 rokov

Čím ste chceli byť ako dieťa?

- Kadečím, požiarnikom, vojakom, hokejistom, muzikantom, šoférom kamiónu... Jeden sen mi však zostal, a to, že jedného dňa by som si chcel spraviť pilotný výcvik na malé lietadlo.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

- Rád by som častejšie videl svoju rodinu, nakoľko niekedy sa spolu stretávame len raz ročne. A tiež by som rád stretol niekoľko generácií svojich predkov a dozvedel sa, ako sa im darilo, ako žili.

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?

- Po dlhej zime mám radosť z teplejšieho jarného obdobia, ktoré prebúdzajú prírodu a zlepšuje náladu.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

- Keby som mohol mať jedno želanie, tak odčarovať prírodnú a jadrovú katastrofu v Japonsku.

Čo rád čítate (počúvate)?

- V prípade hudby nemám striktný hudobný žáner, skôr je pre mňa dôležitý spôsob prijímania, a preto uprednostňujem živé koncerty. Pri čítaní vyhľadávam úvahy a názory na riešenie rôznych problémov.

Ako si dobíjate energiu?

- Uvedomil som si, že energiu dobíjam fyzickou prácou, po ktorej vidím okamžitú estetickú zmenu, ako napríklad kosenie trávnik, premalovanie izby a rôzne ďalšie domáce práce.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

- V oblasti gastronómie rád kombinujem nekombinovateľné chute. ☺

Aké máte koničky?

- Rád chodievam do divadla, cestujem a spoznávam Slovensko a iné krajiny. Zo športov je to futbal, florbal a posilňovňa.

Máte nejaký obľúbený citát?

- Naposledy ma študent pobavil citátom: „Od učenia ešte nikto nezomrel, ale načo riskovať.“ A ja som dodal: „Ale risk je zisk.“

-rch-

EIP Turecko

Zážitok, na ktorý len tak nezabudneme!

Na pôde Cukurova University v tureckej Adane otvoril rektor SPU prof. Peter Bielik 4. apríla Erasmus intenzívny program pre 37 študentov z rôznych krajín Európy na tému ekonomika, sociálna politika a občianstvo v Európe regiónov. Stretli sa tam študenti a učiteľia z 9 krajín Európy, aby naplnili obsah a účel projektu č. 10203-0573/NITRA02, ktorého koordinátorom je rektor SPU. Z našej univerzity sa na programe zúčastnilo 19 študentov z FEM a FEŠRR.

Cukurova univerzita, nachádzajúca sa 10 kilometrov od centra mesta Adana, má 1903 pedagogických pracovníkov a ponúka štúdium pre vyše 38-tisíc vysokoškolákov. Najviac nás prekvapil samotný univerzitný areál, tzv. Balcali Campus, nachádzajúci sa na rozlohe 20 ha na východnej strane jazera Seyhan. Ako sme sa dozvedeli od našich tureckých priateľov, Balcali je názov obce, ktorá tu stála predtým. Kampus je posiaty budovami pre administratívu a vzdelávanie. Laboratóriom pre výskum, centrálnou knižnicou, jedálňami, rekreačnými zariadeniami vrátane kúpaliska, lodeníc a iných športovísk. Počas pobytu sme mali možnosť viaceré objekty navštíviť a zaujali nás svojou vybavenosťou a majestátnosťou.

Klaksón ako komunikačný prostriedok

Mimochodom, práve meno Balcali ostane v našich spomienkach ešte dlho. A to vďaka miestnej doprave. Balcali bol totiž názov autobusu mestskej hromadnej dopravy, ktorý nás deň za dňom zväčal na univerzitu. Osobitosťou tejto formy prepravy bol sprievodca, ktorý okrem služby „hlasnej sirény“ (aby pozval ľudí do autobusu, vy-

krikoval meno konečnej stanice na každej zastávke, v našom prípade Balcali Balcali!), vyberal aj líry a pár drobných za dopravu. Ak by ste však čakali aspoň listok ako potvrdenku o zaplatení, zvykajte si, pre domácieh je táto forma dokladu nepotrebná. Treba povedať, že spôsob šoferovania a miestnej dopravy je na európske pomery veľmi zvláštny. Každý deň sme sa čoraz viac utvrdzovali v tom, že miestni k obsluhu vozidla, autobusu či minibusu nevyužívajú takmer žiadne pravidlá, dokonca na červenú väčšina z nich pokračuje takmer rovnako ako na zelenú. Počet pruhov nie je takisto obmedzený, vedľa seba jazdí toľko vozidiel, koľko sa len zmestí. Navyše, každý správny vodič využíva v pravidelných intervaloch klaksón, ktorý bol zrejme symbolom pohodovej jazdy, resp. pozdravenia so známym v okoloidúcom aute. Kto netrúbi, v Adane ako keby ani nejazdil.

Adana

Je to turecké mesto na severovýchodnom okraji Stredozemného mora, ktoré slúži ako brána do roviny Cukurova.

Slovensko-poľsko-turecká skupina na výlete v Antiochii.

Snímky: autori

S takmer 1,6-miliónom obyvateľov je piatym najľudnatejším mestom v Turecku. Počas dvoch týždňov strávených v tomto meste sme mali možnosť spoznať mesto aj z pohľadu turistov. Navštívili sme jeho pamiatky, Büyük Saat, najvyššiu vežu s hodinami v Turecku (32 m), postavenú miestnym guvernérom už v roku 1882, Cars Hamam (turecký kúpeľ) z roku 1529, Sabanci Merkez Camii, najnavštevovanejšiu mešitu v Adane a zároveň jednu z najväčších na Strednom Východe.

Okrem historických pamiatok je mesto zaujímavé rozdelením na dve časti – Novú Adanu a Starú Adanu, ktoré poskytujú jedinečný pohľad na dve tváre mesta. Na jednej strane schátralé domy, úzke uličky a obrovská chudoba obyvateľov, na strane druhej moderné budovy s vybudovaným cestným prepojením, množstvom unikátnych mostov cez rieku Seyhan, dobre udržiavanými parkmi, záhradami a fontánami.

Za poznaním do sveta

Vďaka organizátorom z tureckej a slovenskej strany sme mali možnosť prežiť dva krásne týždne na EIP programe, ktorý aj touto cestou odporúčame do pozornosti všetkým, ktorí chcú spoznávať nové kultúry, zdokonaľiť sa v angličtine, získať mnoho nových poznatkov, porovnať svoje názory a vedomosti so študentmi a pedagógmi viacerých európskych krajín. Jednoducho, program v Adane bol pre nás veľmi vzrušujúcim zážitkom, na ktorý máme iba tie najlepšie spomienky. Ostáva sa iba poďakovať vedeniu SPU a Kancelárii zahraničných vzťahov a medzinárodných projektov za skvelú a neoceniteľnú skúsenosť

Všetci sme tu pre nášho host'a

V znení tohto sloganu absolvovali študenti Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja odbornú exkurziu do metropoly slovenského kúpeľníctva a cestovného ruchu, do Piešťan. Pod záštitou Katedry regionalistiky a rozvoja vidieka a pod vedením doc. Ing. Jany Jarábkovej, PhD., a Ing. Janky Bereseckej.

Hlavný motív, ktorý bol prítomný počas celej exkurzie, prezentovala počas úvodnej prednášky Ing. Miškovícová z úseku ľudských zdrojov Slovenských liečebných kúpeľov v Piešťanoch. Veľmi pregnantne opísala správny prístup personálu k hosťovi, a stala sa tak motiváciou správania sa pre študentov, ktorí zamýšľajú v budúcnosti pôsobiť v oblasti cestovného ruchu. Zároveň predstavila medzinárodnú hotelovú spoločnosť Danubius Hotels Group, do ktorej patria kúpeľné zariadenia na Slovensku, v Českej republike, Maďarsku, Rumunsku a vo Veľkej Británii. Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a.s., sú významnou súčasťou tejto medzinárodnej siete kúpeľov.

Úvodná prezentácia bola koncipovaná

tiež v intenciách bohatej histórie a vyše storočnej tradície slovenského kúpeľníctva

Zázračná piešťanská voda vracia zdravie.

Foto: JANA JARÁBKOVÁ

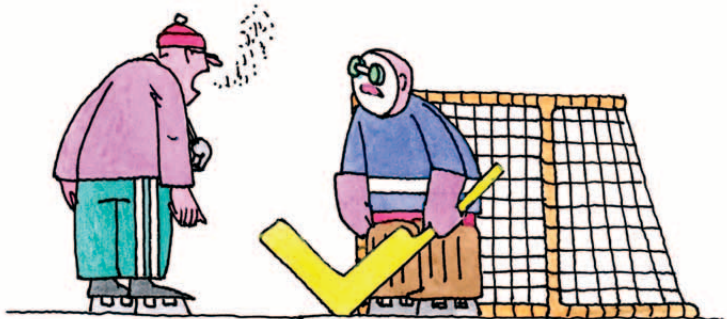
európskeho formátu, metódami rehabilitačných procedúr a tiež predstavením sociálnych programov pre zamestnancov. Cieľom prezentácie bolo oboznámiť poslucháčov aj s alternatívami využitia voľného času v rámci kúpeľnej liečby. Bohatá ponuka kultúrnych a športových aktivít zahŕňa aj možnosť kultivovaného trávenia voľného času na deväťjamkovom golfomovom greene, ktorý má v Piešťanoch už svoju tradíciu. Standard vybavenia a služieb ubytovacích zariadení, upravený Vyhláškou č. 277/2008 Z. z. mali možnosť študenti reálne porovnať v hotelových komplexoch Balnea Esplanade Palace**** a Balnea Grand Splendid***. Záverečným výstupom bola prehliadka zrekonštruovaného špičkového päťhviezdičkového

kúpeľného hotela Thermia Palace, ktorý opäť nadobudol noblesu a eleganciu 30. rokov, prítomnú od foyera cez elegantné kaviarne až po izby a luxusné apartmány. V rámci prehliadky predstavili sprievodcovia účastníkom exkurzie významné osobnosti, ktoré tu trávili kúpeľné pobyty (napr. rakúsko-uhorská cisárovná Alžbeta, zvaná Sissi, či český maliar Alfonz Mucha) a tiež zaujímavé legendy o objavení liečivých účinkov kúpeľov.

Účastníci exkurzie sa zhodli na tom, že upevnenie teoretických vedomostí je možné len konfrontáciou teórie s realitou. Návšteva bašty slovenského kúpeľníctva je teda vhodnou metódou, ako utvrdiť a rozšíriť informácie a vedomosti z oblasti služieb cestovného ruchu. Z univerzálného aspektu možno konštatovať, že toto kúpeľné stredisko je výborným miestom na prezentáciu Slovenska doma a prioritne v zahraničí, nakoľko už dnes patrí sieť piešťanských hotelov poskytujúcich kúpeľnú liečbu k popredným zariadeniam európskeho formátu.

TOMÁŠ KRAJMER, 2. FEŠRR

Veselou ceruzkou

ANO, K VÝSTROJU PATRÍ MASKA, ALE OCHRANNA A NIE PLEŤOVÁ!

Kresba: MARCEL KRÍŠTOFVIČ

Korvínova univerzita privítala „erasmákov“

Dvojica členov študentskej organizácie Erasmus Student Network (ESN) Uniag Nitra sa od 29. marca do 4. apríla 2011 zúčastnila na celoeurópskom stretnutí AGM 2011 v Budapešti. Zišlo sa tu viac ako päť stovák mladých ľudí, členov ESN z celej Európy, ktorí reprezentovali svoje sekcie. Našu univerzitu zastupovali autori článku, prezidentka a viceprezident ESN Uniag.

Úlohu hostiteľa prevzala tentokrát Korvínova univerzita v Budapešti. Pracovná časť stretnutia bola zorganizovaná na vysokej profesionálnej úrovni. Počas štyroch dní boli prezentované vízie a budúce projekty ESN zamerané aj na skvalitnenie programu Erasmus. Boli zvolení noví najvyšší predstavitelia ESN, na ktorých čaká úžasný rok v Bruseli.

Organizátori pripravili zaujímavý program. V prvý deň sa na pôde maďarského parlamentu uskutočnilo oficiálne otvorenie výročného stretnutia AGM 2011, na ktorom privítal účastníkov aj prezident Maďarska, Pál Schmitt. V nasledujúcich dňoch sme

absolvovali maďarský večer s kopcom jedla a typickým folklórom, návštevu nového vodného parku s obrovskou aquaparty a posledný deň bol pripravený večerný program Gala Night spojený s plavbou po Dunaji a hudbou až do skorého rána.

Stretnutie AGM, ktoré je každoročne najdôležitejšou udalosťou organizácie ESN, prinieslo novú energiu a impulzy do ďalšej spolupráce medzi národnými sekciami. V roku 2012 bude hosťiteľským mestom španielska Granada. Hasta la vista en Granada 2012!

ZUZANA BAJUSOVÁ, FEM
ANDREJ MACÁK, TF

Posledný večer patrila galaprogramu a plavbe po Dunaji.

Foto: archív autorov

Nitrianske univerzitné dni

Prelom apríla a mája sa na našej univerzite už tradične nesie v znamení Nitrianskych univerzitných dní. Inak to nebolo ani tento rok.

Začali sa v piatok, 29. apríla, podujatím Univerzity mestu, zameraným na prezentáciu oboch nitrianskych univerzít a ich fakúlt. Vyvrcholením prvého dňa bolo postavenie mája za účasti folkloristov z FS Zobor a Ponitran.

Od pondelka si študenti prechádzajúci pod aulou SPU mohli pozrieť prezentácie Internátneho televízneho a Internátneho rozhlasového štúdia. ITS-kári pripravili videozáznamy z posledných ročníkov NUD, rozhlasáci dobrú muziku a spoločne sa snažili zapojiť študentov do rôznych súťaží. Popoludní sa v športovej hale SPU uskutočnili volejbalové súboje medzi SPU a UKF, v ktorých zvíťazili naši hráči nad súpermi z UKF 3:1 a ženy SPU podľahli 2:0.

Zaujímavými podujatiami nabitý utorok odštartovalo otvorenie výstavy prác študentov Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva a Technickej fakulty za účasti vedenia SPU. Študenti a doktorandi

FZKI pripravili Piknik, ktorý mal byť pôvodne v parku na Sihoti, nepriazeň počasia ho však presunula do priestorov fakulty. Vo vestibule ŠD Mladost „kralovali“ minerály a horniny zo zbierok Katedry pedológie a geológie. Výstava sa stretla s veľkým záujmom študentov a zamestnancov SPU, čo je dobrým signálom do budúcnosti, keď by sa podobným spôsobom mohli prezentovať aj iné katedry našej univerzity. Na rieke Nitre si študenti oboch univerzít zmerali sily vo

vodnom slalome. V kategórii mužov zvíťazila posádka UKF, druhé a štvrté miesto patrilo SPU a tretie UKF. V ženských súťažiach dominovala UKF, ktorej študentky obsadili prvé tri miesta. **Žiaľ, nepriaznivé počasie „zrušilo“ tradičný futbalový zápas SPU – UKF. Priaznivci však oň neprídu. Stretnutie sa uskutoční 18. mája o 16.00 h na futbalovom štadióne FC Nitra.** Večerný program skvele zaplnilo Divadielko na Osmičke, ktoré uviedlo obnovenú premiéru westernovej paródie Johnyho pomsta. Napriek tomu, že väčšina členov súboru patrí k hereckým nováčikom, predviedli obdivuhodné výkony.

V stredu potešili obyvateľov a návštevníkov nášho mesta Karneval v Riu po slovensky, alegorický sprievod, v ktorom ani tentokrát nechýbali mažoretky, džezová kapela, vyzdobené historické traktory, ale i modernejšie stroje. Skan-

dujúci a tancujúci študenti dotvárali skutočnú karnevalovú atmosféru. Vďaka patrí aj príslušníkom Mestskej polície a PZ SR, ktorí zabezpečovali hladký priebeh akcie. Azda najväčším podujatím Nitrianskych univerzitných dní býva Bazant májales. Mladých ľudí, ktorí sa zišli opäť v hojnom počte, neodradilo ani chladné počasie a naplno si vychutnali svoje obľúbené hudobné skupiny.

Vo štvrtok sa v hale SPU hrali basketbalové zápasy, v ktorých naši muži podľahli výberu UKF 87:89 p.p. a ženy zdolali súperky z UKF 82:43.

Nitrianske univerzitné dni vyvrcholili 6. mája vynikajúcim muzikálovým predstavením Ples upírov, v podaní študentov UKF a Súkromného konzervatória v Nitre. Publikum, v ktorom nechýbali rektori oboch univerzít, viceprimátori Nitry a ďalšie osobnosti kultúrneho, spoločenského a politického života niekoľkokrát odmenilo herecké a spevácke výkony mohutným aplauzom a na záver zasľúbeným standing ovation.

Ten by si zaslúžili aj všetci sponzori, mediálni partneri, zamestnanci, pedagógovia a študenti, ktorí sa pričínili o úspešný priebeh Nitrianskych univerzitných dní 2011. A tak aspoň ja, pri písaní tohto článku vstávam a tleskam. Ďakujeme.

Za organizačný výbor NUD 2011
Ing. RASTISLAV JANERLA

Viac na www.polnohospodar.sk

ZO ŠPORTU

Basketbal

Po päťzápasovom tuhom boji s ŠKP Banská Bystrica vo štvrtfinále extraligy mužov prešiel **BK SPU Nitra** úspešne do semifinále. Séria s **BK Váhovstav-SK Žilina** sa vyvíjala pre nás opäť dramaticky. Vo vyrovnanom stretnutí sme odštartovali domácim víťazstvom **94:86**. Vonku sme ťahali za kratší koniec a súper zvíťazil tesne **77:76**. Sila domácej palubovky sa potvrdila v treťom zápase našim víťazstvom **112:103**. Mečbal na palubovke Žiliny sa nám nepodarilo rozhodnúť a podľahli sme **94:80**. Rozhodujúci piaty zápas

Oznam

Vedenie študentských domovov oznamuje ubytovaným študentom, že v mesiacoch apríl - jún bude prebiehať inštalácia internetového pripojenia na izbách v ŠD Polnohospodár, ŠD A. Bernoláka - nová časť, ŠD Mladost. Prosíme všetkých ubytovaných o trpezlivosť a spoluprácu. Konkrétne pokyny budú zverejnené na vrátniciach jednotlivých ŠD.

Jazykové skúšky, neprehliadnite

E – KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie v Nitre so sídlom na Piaristickej ul. 2 oznamuje termíny jazykových skúšok :

- 13. 5. 2011 - TOEFL,
- 20. 5. 2011 - základná štátna jazyková skúška B2 – ústna časť (AJ/NJ/TJ),
- 27. 5. 2011 - všeobecná štátna jazyková skúška C1/C2 – ústna časť (AJ/NJ).

V stredu 18. 5. 2011 sa bude konať pravidelné diagnostické testovanie. Uzávierky na skúšky Goetheho inštitútu sú 10. 5. 2011 a na skúšky City & Guilds sa registruje do 25. 5. 2011. Pokyny a ďalšie informácie nájdete na www.eku.sk.

S PIETOU

Katedra udržateľného poľnohospodárstva a herbológie FAPZ s hlbokým zármutkom oznamuje, že 21. 4. 2011 nás vo veku 82 rokov opustil dlhoročný bývalý pracovník

doc. Ing. Anton Pilát, CSC.

Narodil sa 12. 2. 1929 v obci Skačany, okres Partizánske. V roku 1953 ukončil štúdium VŠP v Nitre a nastúpil ako asistent na vtedajšiu Katedru všeobecného poľnohospodárstva. V roku 1965 dosiahol vedeckú hodnosť kandidáta poľnohospodárskych vied a o rok neskôr bol vymenovaný za docenta. Na katedre pôsobil až do r. 1995. Svojou svedomitou prácou v oblasti výchovy, vzdelávania, vedy, výskumu a spolupráce s poľnohospodárskou praxou sa významnou mierou zaslúžil o rozvoj pracoviska.

Posledná rozlúčka s docentom Pilátom bola 28. 4. 2011 na Mestskom cintoríne v Nitre.

Česť jeho pamiatke!

Kolektív KUPH

ODBORY INFORMUJÚ...

Vážené odborárky, vážení odborári, v minulom mesiaci bola aj v kuloároch spochybňovaná zmysluplnosť odborov. Základy na počkanie, sľubovaná vládou a inými sa teraz, v čase finančne podvyživeného školstva v našej krajine, zrejme nedejú, ani nebudú diať. Zbytočná nervozita je v tejto dobe zrejme „účinná“, ale nepredpokladám, že nadišlo. Takmer každý deň počúvame reči o prepúšťaní, ľudia ma zastávajú s otázkou: „Čo robia v tejto veci odbory?“ Napriek nelahej dobe, v ktorej dochádza k redukcii počtu pracovných miest aj na našej univerzite z dôvodu zníženia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, ale i tzv. nadbytočnosti a organizačnej zmeny, je snahou univerzitnej organizácie obhajovať oprávnené záujmy nielen členov odborov, ale i neodborárov. Všetko v súlade so Zákonníkom práce, vyššou kolektívnou zmluvou i kolektívnou zmluvou platnou na SPU.

veď aktivity organizované Výborom UO v spolupráci so zamestnávateľom sú určené pre všetkých. V súčasnosti sa zaobráame pripomienkovaním novely zákona o VŠ, kde je veľkou hrozbou návrh na zrušenie platovej tabuľky. Práve učitelia a zamestnanci verejných vysokých škôl musia byť odmeňovaní podľa stupnic daných zákonom o odmeňovaní pri výkone prác vo verejnom záujme. Prvý úspech sme už dosiahli na Rade vysokých škôl, kde aj na podnet odborárov bola rada proti navrhovanej zmene.

Verím, že v budúcnosti sa vyhneme zbytočným emóciám a nedorozumeniam, hlavne cestou aktívneho dialógu. Problémy sú na to, aby sa riešili konštruktívne, a nie cestou vystupovania zo zatiaľ druhej najväčšej univerzitnej organizácie na Slovensku. Aj touto cestou vám ďakujem za podporu činnosti Výboru UO, ktorý bol po univerzitnej konferencii doplnený o nových

Foto: autor

Na protestnom zhromaždení za zachovanie súčasného Zákonníka práce sa koncom apríla v Bratislave zúčastnili aj predstavitelia našej odborovej organizácie.

Hodnotenie činnosti našej univerzitnej organizácie sme bilancovali len nedávno na konferencii. Aj z aktivít, ktoré pripravujeme pre všetkých, vyplýva snaha o sociálny zmier medzi zamestnávateľom a zamestnancami, čo sa nám aj vďaka pochopeniu vedenia SPU darí. Príkladom sú aj návrhy na dodatky ku KZ, platnej na SPU v rokoch 2010-2012, kde sme vyriešili mechanizmus zákonom okliešteného čerpania prostriedkov zo sociálneho fondu. Nakoniec, aj v bohatej diskusii počas návštevy ministra J. Mihála na pôde našej univerzity dňa 15. apríla 2011, prisľúbil minister práce, sociálnych vecí a rodiny zmenu zákona o sociálnom fonde. Naším príspevkom je aj účasť na protestnom zhromaždení k zachovaniu súčasne platného Zákonníka práce, ktoré sa uskutočnilo 28. apríla. Napriek tomu, že sme tu pre odborárov, snažíme sa získať aj tých, ktorí nie sú v odboroch,

členov, zvolených na fakultných a dielenských organizáciách.

V tomto období prebiehajú prípravy na VI. Zjazd OZ PŠaV na Slovensku, na ktorom budú delegáti všetkých školských odborárov. Dovoľujem si vás požiadať aj o vaše osobné podnety k zjazdovým materiálom, publikovaným na http://www.ozpsav.sk/files/az_zjazd.pdf, ktoré môžete doručiť prostredníctvom vedúcich odborových úsekov na FO a DO.

Momentálne pre vás pripravujú členovia Výboru UO návštevu divadelného predstavenia pod názvom Bosé nohy v parku (24. mája) a pre deti zamestnancov a rodinných príslušníkov pri príležitosti MDD celodenný výlet do planetária v Hlohovci a minizoo v Modrovej (28. mája).

Ing. MIROSLAV HABÁN, PhD.,
predseda UO OZ PŠaV pri SPU v Nitre

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vypisuje v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, výberové konanie na obsadenie:

■ **funkčného miesta docenta na Katedre chémie FBP pre študijný odbor 6.1.13 Spracovanie poľnohospodárskych produktov.**

Konkrétne podmienky a všeobecné kritériá na obsadzovanie funkčných miest docentov sú uvedené na webovej stránke www.uniag.sk a na úradnej výveske SPU v Nitre.

■ **miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre chémie FBP pre výučbu predmetov: seminár z organickej chémie, organická chémia, chémia.**

Podmienky:
- VŠ vzdelanie chemického zamerania,
- akademický titul PhD.,
- aktívna znalosť svetového jazyka,
- praktická zručnosť vo využívaní IKT,
- morálna bezúhonnosť a dobrá pracovná morálka;

■ **miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre ekológie FESRR pre výučbu predmetov: krajinná ekológia, biosozológia, manažment životného prostredia.**

Podmienky:
- VŠ vzdelanie prírodovedného alebo poľnohospodárskeho smeru so zameraním na aplikovanú ekológiu,
- akademický titul PhD.,
- aktívna znalosť anglického jazyka (preukázať vysvedčením o štátnej reči alebo pohovorom),
- znalosť práce s PC na úrovni MS Office,
- viacročné skúsenosti s riešením vedeckých úloh,
- morálna bezúhonnosť a dobrá pracovná morálka;

Svoje prihlášky posielajte **do 20. mája 2011** na adresu: Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Útvar personalistiky, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra. K prihláške treba doložiť profesijný životopis, overené doklady o vzdelaní, **výpis z registra trestov nie starší ako 3 mesiace, súhlas so spracovaním osobných údajov v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov** a iné požadované dokumenty.

V.Y.P.?
volunteer young people

Chceš sa stať dobrovoľníkom Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra?

- > chceš zažiť atmosféru festivalového zážitku?
- > chceš pomôcť pri realizácii výnimočného podujatia?
- > chceš navštíviť stretnutia významných slovenských a európskych divadelných tvorcov?
- > chceš vidieť pozoruhodné predstavenia divadelnej sezóny?
- > chceš získať nové kontakty a pracovné skúsenosti?
- > chceš spoznať nových ľudí rovnakej krvnej skupiny?
- > chceš byť aj ty VYP?

V akých oblastiach môžeš na festivale pracovať?

- akreditácia účastníkov (registrácia desky)
- domáci alebo zahraniční divadelní súbor
- divadelný jarmok a sprievodné podujatia
- semináre, workshopy, tréningy, diskusie
- technické a materiálne zabezpečovanie
- VYP a hosť festivalu
- zahraniční hosť
- tielové stredisko
- tim bloggerov (písanie na blogy, facebook, fotografia)
- sekretariát
- osobní asistenti členov štábu (asistenti riaditeľa festivalu, asistenti festivalových fotografov...)
- redakcia festivalových tlačovín
- v období mimo konania festivalu spracovanie dokumentácie, archivov, príprava 20. výročia festivalu

Ako sa prihlásiť za dobrovoľníka festivalu?

Vypĺňaj jednoduchý on-line dotazník na www.nitrafest.sk a všetky bližšie informácie ťi prídu na mail.

Bol si dobrovoľníkom v minulých rokoch?

Chceš, aby tvoje meno alebo názor boli v publikácii **20. rokov dobrovoľníctva na Divadelnej Nitre?** Hľadaj sa na www.nitrafest.sk v zozname bývalých dobrovoľníkov, ktorí pracovali na festivale od roku 1992. Ak sa tam nenájdeš, vyplň formulár bývalého dobrovoľníka.

Medzinárodný festival Divadelná Nitra
Súhlasím s tým, že som dobrovoľníkom na festivale Divadelná Nitra
Moj e-mail: zmluvy@nitrafest.sk
Moj telefón: 037 6534 820
Moj fax: 037 6534 820
Moj e-mail: zmluvy@nitrafest.sk
Moj telefón: 037 6534 820
Moj fax: 037 6534 820

SEPT 23 - 28 - 2011
International Theatre Festival DIVADELNÁ NITRA
(ne)prezrad svoje tajomstvo
don't tell your secret
20th EDITION

sme odohrali doma a vďaka víťazstvu **95:80** sme sa dostali do finále.

V prvom finálovom zápase sme v krajskom derby doma zdolali **BK Astrum Levice 86:77**. Na súperovej pôde sme mali dobre rozohranú partiu, v závere sme však zle zakončovali a Levice dokázali jediným bodom zvíťaziť **81:80** a vyrovnať stav série. V domácom prostredí sú vysokoškolskí silní, čo potvrdili v treťom zápase. Remíza v riadnom hracom čase, druhé predĺženie a po bodoch Bosáka sme sa radovali z ďalšieho víťazstva **96:94**. V Levicích nás vo vypredanej hale čakalo basketbalové pekló. Začali sme dobre, neskôr sa však domáci

dostali do 20-bodového vedenia a vyzeralo to na debakel. Hoci Nitra vstala z popola a dokázala vyrovnáť, v dramatickom závere sme nedokázali zabráť a podľahli sme **85:77**. Levice tak po druhý raz v sérii vyrovnali naše vedenie. Rozhodujúci zápas sa odohral v stredu 11. mája (po uzávierke novín).

Viac na www.bknitra.com

Volejbal

Hráči **VK Ekonóm SPU Nitra** zvíťazili vo svojom poslednom zápase nad hosťujúcim **COP Trenčín 3:0** a obsadili v extralige celkové siedme miesto.

LUKÁŠ BEDNÁR

Snímky: L. ZÁHORÁKOVÁ a L. BEDNÁR

poľnohospodár

Dvojtyždenník zamestnancov a študentov SPU. Vydáva Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 2, 949 76 Nitra. Vedúca redaktorka: Mgr. Katarína POTOKOVÁ, redaktorka: PhDr. Renáta CHOSRAVIOVÁ, technická redaktorka: Lujza ZÁHORÁKOVÁ. Predsedníčka redakčnej rady: prof. Dr. Ing. Elena HORSKÁ, prorektorka pre zahraničné vzťahy a prácu s verejnosťou. Redakcia: Poľnohospodár, SPU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, telefón: 037/641 5533, fax: 037/653 4393, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk Internet: www.polnohospodar.sk Tlač: MICHEL ANGELO. Reg. č. ZKP-29. ISSN 1336-2909